

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 20/10/2026 16:57
Sayı: E-120.07.03-1966968

7/42807 GK 138

Sayı : E-54045643-610-27115575

Konu : Soru Önergesi (7/42807)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Mustafa BİLİCİ'ye ait, İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan 7/42807 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42807) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 09997851-2DFB-4E1D-936A-4E0E63EDF4D7

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'YE AİT 7/42807 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Traktör sayısı ve dış ticaretine ilişkin veriler düzenli olarak TÜİK'in kurumsal internet sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

2023 yılında pazarın kayda değer biçimde büyümesinin ardından, 2024 yılının ikinci yarısından itibaren küresel ekonomide yaşanan yavaşlama, yüksek faiz oranları, iklim değişikliğinin etkileri, küresel pazarlardaki daralma ile yaşanan savaşlar sektör dinamiklerini etkilemiştir.

Bakanlığımız tarafından çiftçilerimizin yeni traktör ve tarım makinesi alımlarını kolaylaştırmak amacıyla farklı destek programları uygulanmaktadır. Bunlar kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı, IPARD destekleri, iç ve dış kaynaklı finansman destekleri (TUCSAP, TARDİP, vb.) bulunmaktadır.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan ve Avrupa Komisyonu ile müzakere edilmek suretiyle onaylan IPARD Programı kapsamında tarım ve gıda işletmelerimizin modernizasyonu ile kırsal alanlarımızdaki ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve iş olanaklarının geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanan projelere %50-75 oranlarında hibe desteği verilmektedir.

AB standartlarında modern işletmelerin kurulmasını amaçlayan IPARD Programı destekleri ile tarım işletmelerimizin teknolojik gelişmelerin gerektirdiği makine ekipmanlara finansal bakımdan ulaşımının kolaylaştırılması ve böylece mekanizasyon düzeylerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

IPARD Programı kapsamında;

- Hayvansal ürünlerin üretimi (süt, beyaz/kırmızı et, yumurta),
- Tarım ve balıkçılık ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması (süt, et, meyve-sebze, su ürünleri) ile
- Kırsal alanlarımıza ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi (bitkisel ürünlerin üretimi, arıcılık, katma değerli ürün üretimi, kırsal turizm, makine parkları, yenilenebilir enerji üretimi) konularında sunulan projelere hibe desteği sağlanmaktadır.
- Ayrıca bu sektörlerle ilave olarak, tarım, çevre, iklim ve organik tarım ile LEADER yaklaşımı ile yerel kalkınma stratejilerinin uygulanmasına yönelik projeler de desteklenmekte olup kırsal altyapı projeleri ile tarımsal danışmanlık hizmetleri sektörlerinin de desteklenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

IPARD Programının uygulanmaya başladığı 2011 yılından bugüne kadar ülke genelinde, 27.836 projeye reel fiyatlarla toplam 132,5 milyar TL hibe desteği verilmiş, bu hibeler sayesinde reel fiyatlarla 279,3 milyar TL yatırım yapılmış ve 108.051 insanımıza istihdam imkânı sağlanmıştır.

2011 yılından beri 42 ilimizde uygulanmakta olan IPARD Programının 2024 yılından itibaren coğrafi kapsamı genişletilerek uygulama 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır. Bu çerçevede 2024 yılı itibarıyla uygulanmasına başlanan IPARD-3 Programı kapsamında bugüne kadar 10 başvuru çağrı ilanı yayımlanmış olup 2026 yılında çıkılacak proje başvurularına ilişkin takvim ise kamuoyu ile paylaşılmıştır.

2024 yılında uygulaması başlayan IPARD 3 Programı kapsamında bugüne kadar toplam destek tutarı 64,9 milyar TL olan 11.661 proje başvurusu alınmış, sunulan başvurulardan değerlendirme işlemleri tamamlanan yaklaşık hibe tutarı 37 milyar TL olan 2.634 proje destek almak üzere sözleşme imzalamaya hak kazanmıştır. Bu projelerden hibe tutarı 22,2 milyar TL olan 2.427 proje ile sözleşme imzalanmıştır. Bunlardan yatırımlarını tamamlayan 2.165 projeye

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

toplam 12 milyar TL hibe desteği verilmiştir. Diğer projelerin başvuru kabul, inceleme, sözleşme, yatırım ve ödeme süreçleri devam etmektedir.

IPARD Programı kapsamında, proje sahiplerimizin traktör alımları hali hazırda hibe desteği kapsamında olmamakla birlikte; tarım işletmelerimizin teknolojik gelişmelerin gerektirdiği makine ekipmanlara finansal bakımdan ulaşımlarının kolaylaştırılması ve böylece mekanizasyon düzeylerinin yükseltilmesi amacıyla desteklenen bütün sektörlerde işletmelerinde ihtiyaç duyacakları her türlü makine ve ekipman alımları hibe desteği kapsamında değerlendirilmekte ve desteklenmektedir. Tarımsal mekanizasyon seviyesinin artırılması amacıyla, IPARD Programı kapsamında sağlanan destekler aracılığıyla üreticilerin modern makine ve ekipman kullanımına erişimi teşvik edilmekte, bu sayede teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması ve üretim süreçlerinde verimliliğin artırılması hedeflenmektedir.

Bu bağlamda; “Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme” başlığı altında, bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi ve bitkisel ürünlerin işlenmesi alt başlığı kapsamında özellikle açık alanda tıbbi ve aromatik bitkiler, süs bitkileri ve yem bitkileri üretmek üzere proje sunan çiftçilerimizin üretim süreçlerinde ihtiyaç duyacakları her türlü makine ve ekipman alımlarına %65’e varan oranlarda hibe desteği verilmektedir. IPARD Programı kapsamında bu başlık altında bugüne kadar 13.668 projeye reel fiyatlarla 12,3 milyar TL hibe desteği verilmiş ve bu destekler sayesinde kırsal alanlarımıza 24,2 milyar TL tutarında yatırım yapılması sağlanmıştır.

IPARD Programı kapsamında desteklenen sektörlerden birisi de “Makine Parklarının Kurulması” olup üretici örgütlerimizin faydalanıcısı olduğu bu tedbirin amacı, çiftçilerimizin bireysel olarak satın almalarının pahalı veya birlikte kullanmalarının daha ekonomik olduğu makinelerin üretici örgütlerimiz tarafından alınarak ortaklaşa kullanıma sunulmasıdır.

IPARD kapsamında bu başlık altında bugüne kadar 222 makine parkının kurulmasına reel fiyatlarla 1,5 milyar TL hibe desteği verilerek bu alanda 2,5 milyar TL yatırım yapılması sağlanmıştır.

Üreticilerin tarımsal üretime yönelik finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, 2024-2026 yılları için yayımlanan 8038 ve 8039 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları ve 2024/15 No’lu Uygulama Esasları Tebliği kapsamında Ziraat Katılım Bankası A.Ş., T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince hazine faiz/kâr payı destekli yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullandırımı yapılmaktadır.

Kararlar kapsamında, üreticilerimiz mekanizasyon konularında;

- “Traktör” için 2 milyon TL üst limite kadar %25-60 aralığında faiz/kâr payı desteği ile yatırım kredisi/finansmanı,
- “Tarım Makineleri (Traktör ayrık)” için 10 milyon TL üst limite kadar %50-85 aralığında faiz/kâr payı desteği ile yatırım kredisi/finansmanı,
- “Tarım Makineleri Parkı” için 20 milyon TL üst limite kadar %75-100 aralığında faiz/kâr payı desteği ile yatırım kredisi/finansmanı ve
- Ayrıca “Tarımsal Ar-Ge” için 10 milyon TL üst limite kadar %50 faiz/kâr payı desteği ile yatırım ve işletme kredisi/finansmanı kullandırılmaktadır.